

Boerderijenreis

FOTO: FLORIS DE JONG

Het voorblad van de kalender toont het stolpenrijke dorpsbeeld van Twisk.

Op 27 september ontvangt de Commissaris der Koningin, mr. H.C.J.L. Borghouts het eerste exemplaar van de boerderijkalender 2003. De presentatie vindt, na ontvangst in het Infocenter van Werelderfgoed Beemster, plaats in de meest representatieve boerderij van Noord-Holland: De Eenhoorn, anno 1682, na restauratie in oude luister hersteld. Deze (heren-)boerderij kreeg in 1992 al eens, na een vorige restauratie, de Stolp-award van onze Boerderijstichting. De boerderijkalender, op kloek formaat (34 x 48 cm) met fraaie, beeldvullende afbeeldingen is nu verkrijgbaar; onze leden kunnen met korting intekenen met de bestelbon in deze nieuwsbrief. Een boeiende reis langs de historische boerenbouwkunst van Noord-Holland, met een jaar lang grote variatie aan boerderijen.

2003 nadert

De provinciale werkgroep Noord-Holland heeft voor het Jaar van de Boerderij zes kernprojecten opgezet:

- De inventarisatie van alle boerderijen in Noord-Holland waarvan gegevens en beeldmateriaal beschikbaar komen op cd, gevoegd in de herziene heruitgave van het boek 'De stolp te kijk';

- Een cursusprogramma voor vooral boerderijbewoners bestaande uit vijf avonden met deskundige inleiders en twee excursies;
- Zes beschreven fietsroutes langs landelijke bouwkunst, o.a. langs de museumboerderijen in Noord-Holland Noord;
- Een grote tentoonstelling in het Westfries Museum te Hoorn;
- De boerderijkalender 2003;
- Het boek 'Onder het Zand' over de verdwenen boerderijen van Amsterdam-West.

2003
JAAR VAN DE
BOERDERIJ
PROVINCIALE WERKGROEP
NOORD-HOLLAND

Mogelijk wordt aan deze rij nog een educatief project voor schoolkinderen toegevoegd; ook een themanummer van de nieuwsbrief gewijd aan nieuwbouwstolpen en een folder over kleurgebruik aan buitenwerk van boerderijen. Bovendien coördineert en ondersteunt de werkgroep regionale en lokale activiteiten

zoals (nu bekend) in Venhuizen, Zijpe, Beemster en Noord-Koggenland alsook publicaties en tentoonstellingen van o.a. historische verenigingen. Met het Westfries Genootschap wordt de jaarbundel voorbereid die in het teken van de boerderij staat met 27 voorbeelden in West-Friesland.

Oproep

Bij de plannen voor 2003 wordt gedacht aan publieksetafettes, activiteitenclusters en opname in evenementen als Landelijke Fietsdag, Week van het Platteland en Open Monumentendag. Wij roepen onze leden op om hun boerderij open te stellen (of suggesties te leveren voor andere boerderijen) voor bezichtiging op een bepaalde dag of dagen.

Ook doen wij een oproep voor vrijwilligers voor diverse bureauwerkzaamheden. Graag uw reactie! ▲

Overmaking 2002

Degenen die nog niet in de gelegenheid waren de jaarlijkse contributie (€ 15,-) over te maken, roepen wij op dit alsnog te doen; giro 33 81 81 t.n.v. Boerderijstichting Noord-Holland, Bergen.

Overigens is in juli het aantal leden-boerderijbewoners de 1.100 overschreden. Er wordt opnieuw een ledenwerffolder samengesteld, waarover in de volgende nieuwsbrief meer informatie. ▲

INHOUD

- ▲ *De boerderijkalender 2003*
- ▲ *Elke stolpbewoner heeft er een!*
- ▲ *Stolp in de klas*
- ▲ *Ontaarde zorg voor de stolp*
- ▲ *Paradijs der runderen*
- ▲ *Presentaties*
- ▲ *Geslaagde voorjaarsexcursie*
- ▲ *Inventarisatie*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*

van Overbeek

Professionals in huizen

www.vanoverbeek.nl

Professionals in stolpen

CONCERTGEBOUWPLEIN 3
1071 LL AMSTERDAM
T 020 671 61 91

BUIKSLOTERMEERPLEIN 377
1025 XE AMSTERDAM
T 020 494 11 11

TRAMPLEIN 8
1441 GP PURMEREND
T 0299 42 88 98

KLEINE KERKSTRAAT 4
1135 AT EDAM
T 0299 37 30 40

LEPELAAR 3
1628 CZ HOORN
T 0229 27 17 77

HOOFDSTRAAT 215
1611 EA BOVENKARSPÉL
T 0228 52 10 52

STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV
Tel. 072 - 5091707 Fax 072-5095825
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

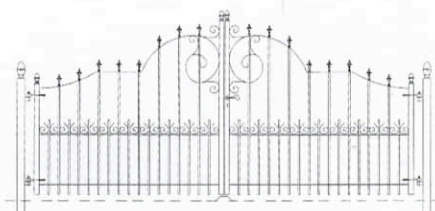
- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
 - schouwen en oud sanitair

OPSLAG:

Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

op/maat

Postbus 566 1620 AN Hoorn
Diodeweg 4 1627 LL Hoorn
Telefoon (0229) 28 10 40
Fax (0229) 28 10 44
E-mail metaal@opmaatwf.nl

Sierpoorten en hekwerken
in diverse stijlen en uitvoeringen

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restaurantie, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

Nederlands Verbond
van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Veenhoop

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.
Voorbeeld: brand-!stormverzekering woonboerderij steenriet
vanaf € 1,85 ‰

ARCHITECTEN- EN INGENIEURSBUREAU W.A. DE HERDER BNA

Varkensgrasweg 3 - 5
WESTERLAND - HIPPOLYTUSHOEF

telefoon: 0227 - 591474
telefax: 0227 - 591931

Professionele tuinaanleg
& onderhoud

Gouw 105, 1616 DC Hoogkarspel,
tel. 0228-56 45 25 / 06-53 78 51 24
www.josvriendtuinen.nl

LAST VAN HOUTWORM? BEL GRATIS: 0800 - 0242000

Attack Pestcontrol is reeds 35 jaar gespecialiseerd in hout-
verduurzaming en vogelwering.
Gratis vrijblijvend inspectie en advies.
Door heel Nederland.

ALKMAAR

ATTACK
DE BESTE VERDEDIGING

S.V.O.
GEDIPLOMEERD

VOORHEEN ZUURBIER'S ONGEDIERTEBESTRIJDING

De boerderijenkalendar 2003

Zie bestelbon op pagina 9.

De kalender toont 13 prachtstolpen om elke dag te bekijken en mag in geen interieur bij onze leden ontbreken! Na het voorblad dat het dorpsbeeld van Twisk in beeld brengt en de 17de eeuwse boerderij Dorpsweg K79 (met dakspiegel, ronde schoorsteen, houten zijgevel, stenen voorgevel en rouw- en trouwdeur) zien we in januari het winterbeeld van een in hout opgetrokken stolp aan de Volgerweg, een typerende Beemsterlaan. Februari volgt met de sneeuw bedekte museumboerderij Jan Lont te Stroe, een Wieringer 'skuurskotboerderij' met dubbel vierkant. Maart toont een langhuisstolp op een terpje aan het wonderschone Dijkeinde van Zuiderwoude. April is een en al kleur als de fraaie, in West-Friese groenen getooide stolp in Benningbroek vanuit de omringende bollenvelden wordt bekeken. Boomgaard en Beemster zijn synoniem en dat vindt zijn optimale vertolking in de maand mei: De Broedersbouw anno 1742, gezien vanaf de Ostdijk. Niet alle boerderijen staan er zo mooi bij: dat bewijst juni: een vervallen stolp op Wieringen (maar desalniettemin buitengewoon romantisch).

De Zaanse dakpankapberg behoort tot een uitstervend fenomeen, in juli zien we er een in Westzaan, nog in bedrijf. 'Dijkzicht' -een Noord-Hollands naam is niet denk-

baar-, is een dubbele stolp aan de Westdijk van de Schermer in de maand augustus. Boerderijen krijgen vele soorten herbestemming maar de jazzboerderij van Max Teeuwisse in Den Oever was en is uniek, niet alleen in september. Als voorbeeld van een statige Beemster herenboerderij doet de buurman van 'De Eenhoorn': 'De Lepelaar' uit 1683 er nauwelijks voor onder zoals de maand oktober laat zien. In november staat de dubbele stolp (aaneengebouwd naast elkaar) 'Hooch Hout Wout' te kijk, op en top West-Fries van karakter en daterend uit 1671 zoals de VOC gevelsteen met zeilschip aangeeft. Enkhuizen besluit de boerderijenreis met een winterbeeld in december van het Handvastwater: de Boerenhoek, De getoonde stolp was één der 10 stadsboerderijen van deze stad en tot vrij korte tijd geleden nog agrarisch in bedrijf.

Blijvende waarde

Elk kalenderblad is op de achterzijde met o.a. tekeningen en plattegronden voorzien van interessante wetenswaardigheden zoals de bouwhistorie en de indeling. Bovendien zijn de belangrijkste activiteiten van het Jaar van de Boerderij per maand

vermeld. De kalender is ook een prima cadeau!

Formaat: 34 x 48 cm. Fotografie: Floris de Jong. Vormgeving: Pieter Groot. Uitgave van de Boerderijstichting Noord-Holland i.s.m. Cornelis de Jong, Middenbeemster. Publieksprijs: € 12,-, toegezonden: € 20,-. **Leden van de Boerderijstichting kunnen de kalender door middel van de bestelbon op pagina 9 aanschaffen voor € 10,-** (eventueel is toezending mogelijk: € 18,-). Na het insturen van de bon wordt een acceptgirokaart toegezonden; na het overmaken van het bedrag is de kalender vervolgens na 14 dagen af te halen op de volgende adressen:

- Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen: in oktober en november op za, zo, ma en vr 10-13 uur of na afspraak: 072-581 68 88
- Infocenter Beemster, Middenweg 185, Middenbeemster: do t/m zo 11-17 uur
- Timmermansgildehuis van het Westfries Genootschap, Dal 5, Hoorn (0229-21 71 21): di t/m vr 10-13 uur (beh. op 15 en 18 okt)
- Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Veerdijk 32, Wormer: ma t/m vr 9-17 uur
- Museaal & Historisch Perspectief, Nieuwe Gracht 7, Haarlem: ma t/m vr 9.30-16.30 uur.

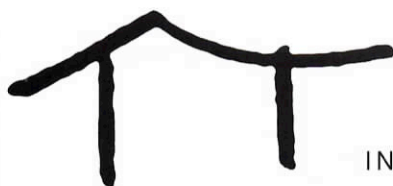
Een van de prachtstolpen: De Lepelaar in de Beemster.

FOTO: FLORIS DE JONG

SCHILDERSBEDRIJF **POLMAN**

Gerritsland 35 1621 CB Hoorn
tel: 0229 - 21 50 95 fax: 0229 - 24 73 23

het woonburo INTERIEURONTWERP & STYLING

Wanneer het interieur van uw stolp aan een verandering toe is, kan het Woonburo u van adviezen voorzien die kunnen variëren van een simpel kleuradvies tot een complete restyling.

D r i e h u i z e n * t e l . : 0 7 2 - 5 0 4 4 0 2 7

Bouwbedrijf

G.J. Rotteveel & Zn. v.o.f.

AANNEMERS B. & U.

*Voor alle
bouwwerken
op en om
het boerenerf.*

ZUIDERVAART 133, 1847 LK ZUID SCHERMER
TELEFOON 072 - 5044256, FAX 072 - 5044513

MAATWERK IN:

**KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK**

Visser H raam

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

*Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp*

Architektenburo Cornelis de Jong bna

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473

Bel De Houtarts!

VAN LIEROP
Impregneerbedrijven B.V.

HEERHUGOWAARD NIJVERHEIDSPLEIN 7 (072) 574 18 56 www.vanlierop.nl

Ruim 40 jaar gespecialiseerd in:

- Onderzoek op houtaantasting
- Bestrijding houtworm, huisboktor en bonte knaagkever
- Zwamsanering op hout en muurwerk
- Constructief herstel van verzwakte balkeinden en houtconstructies met epoxytechnieken
- Verkoop van producten voor vakman en doe-het-zelver
- KOMO, ISO 9001, VCA* gecertificeerd en lid NVO

ARNOLD's BOUWMATERIALEN

**in- en verkoop
oude bouwmaterialen**

met name:

oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr. adres: Magnusstraat 19, 1741 GP Schagen
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66
Opslag: Nijverheidsweg 14 Schagerbrug

*Sinds 1924 een
begrip in de regio*

S I J M

RIETDEKKERSBEDRIJF

DORPSSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 581108

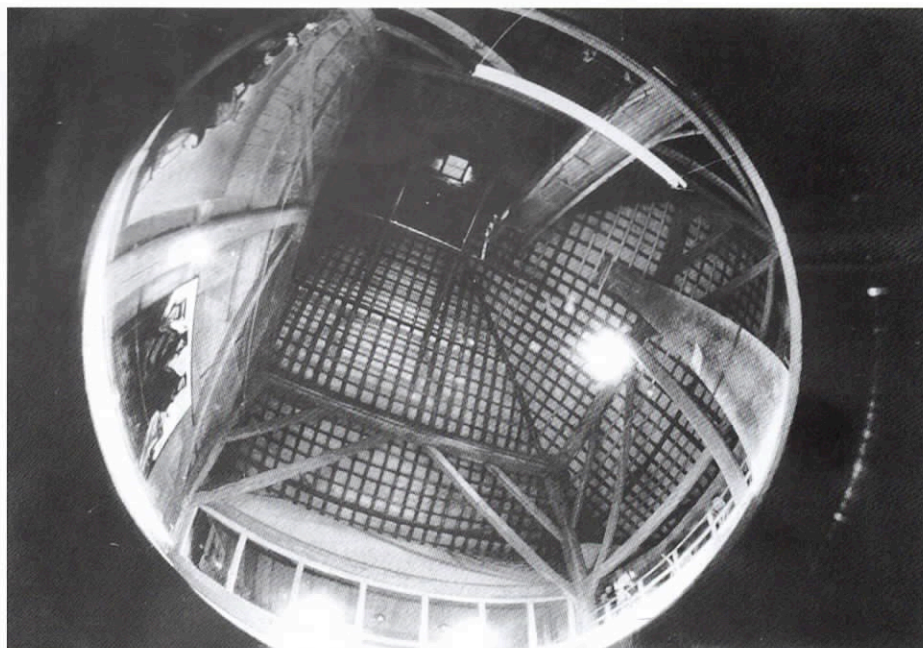

Elke stolpbewoner heeft er een!

Een vierkant. **Het** vierkant. Het hart van de stolp. De bijzondere locatie waar bij agrarisch gebruik het hooi opgeslagen ligt en het vee verzekerd is van een droog, gezond en luchtig hapje hooi. Deze imposante ruimte heeft menig aspirant koper van een stolp zowel totaal geïmponeerd als afgeschrokken. Toen ik 2 ½ jaar geleden zelf een te koop aangeboden stolp in de Schermer bezocht had het dubbele vierkant een allesoverweldigend effect op mij en mijn echtgenoot. Dertien meter omhoog kijkend gaf het lijnenspel van eiken vierkantpalen, spanten en sparren mij het gevoel dat ik in een kathedraal stond. We waren verkocht!! Vanaf mei 2000 houdt het pand ons intens bezig. Als interieurontwerper is het mijn uitdaging om het authentieke van de stolp te handhaven in combinatie met hedendaags leefcomfort. Naast alle interieur- en exterieurveranderingen van de stolp bleef het vierkant, dat nog de agrarische donkere en stoffige aanblik had, mij in gedachten bezig houden. Het hart van het pand moest leven!

In september 2000 zijn mijn echtgenoot en ik begonnen met het uitruimen en opruimen van 100 jaar hooiberg. Tijdens de wintermaanden hebben we gewapend met warme mutsen en handschoenen het vierkant onderworpen aan een enorme renovatie. In mei 2001 werd het dubbele vierkant officieel geopend als mijn nieuwe interieurontwerpburo. Geweldig. Ik deelde de ruimte met een flink aantal spreuwen en twee koppeltjes boerenzwaluwen met baby's.

Al snel was de nieuwe steentjesvloer wit en groen gevlekt en ook mijn werktafel moest ik elke avond afdekken met een stuk plastic. Kleureffecten op mijn ontwerpen bracht ik toch liever zelf aan. Wanneer het flink regende en waaide was ook het waterelement overvloedig aanwezig. Toen de temperatuur daalde was het vierkant al spoedig niet meer te gebruiken als werkplek.

Transparante oplossing

Overkappen bleef terug komen bij het bedenken van een oplossing. Maar het ge-

voel van de hoogte en het zicht op de bouwstijl wilde ik niet opgeven. Transparant was het sleutelwoord. Flexibel was er ook zo een. Ik wilde een oplossing vinden die zowel; nuttig, effectief als fraai zou zijn.

Nu, na een ontwerpfase en laten vervaardigen van een prototype en uittesten, is ons vierkant voorzien van een prachtige transparante kap. Ontworpen in de lijnen van de stolp. Het systeem is flexibel. 's Zomers kan het verwijderd worden en in de wintermaanden weer aangebracht. Het vierkant blijft schoon, warmte blijft in de ruimte waardoor het vierkant gewoon verwarmd kan worden zonder warmteverlies. Door het unieke transparante ontwerp blijft de zo authentieke bouwstijl van het stolpendak in zicht maar kan het vierkant 'year-round' als gebruikruimte functioneren. Deze aankomende winter zijn mijn ontwerpen op de tafel veilig, hoef ik geen handschoenen aan en kan ik betoverd en geïnspireerd blijven door dit imposante lijnenspel in mijn eigen 'interieurkathedraal!'.

Astrid van Seijen

De Transparante vierkantoverkapping® is een ontwerp van A. van Seijen, het Woonburo, en is gedeponeerd bij 'Benelux buro voor tekeningen en modellen'.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Astrid van Seijen, het Woonburo te Driehuizen, 072-504 40 27.

Stolp in de klas

Geregeld ontvangen wij verzoeken van scholieren om informatie over stolpboerderijen voor het maken van een werkstuk of project. Kinderen houden van stolpen. Dat bleek weer eens toen we van Esther (13) uit Alkmaar een werkstuk ontvingen. 'Ik stuur u mijn werkstuk over stolpen, dan kunt u zelf zien hoe ik uw informatie heb gebruikt! Waarvoor hartelijk dank'. Esther maakte een eenvoudige vouwfolder die zij 'Een beeld van een Boerderij' heeft genoemd. In haar folder besteedt ze aandacht aan het piramidale dak, de constructie en de versiering. Het vierkant is uitgewerkt in een wat scheve schets. Verder gaat ze in op boerderijnamen en koppelt de standplaats aan de naam zoals

Landzicht, Veldzicht, Dijkzicht, Kerkzicht en Zeilzicht. Noorderhoeve en Zuiderhoeve komen ook voor. De stolp Zuiderhoeve in de Schermer vindt Esther kennelijk een geval apart, want schrijft ze 'in de gevelsteen staat een klavertje drie en helemaal geen kompas of zoiets. Misschien heet de boer wel Klaver!' ▲

FOTO: JORG TESTERMAN

Ontaarde zorg voor de stolp

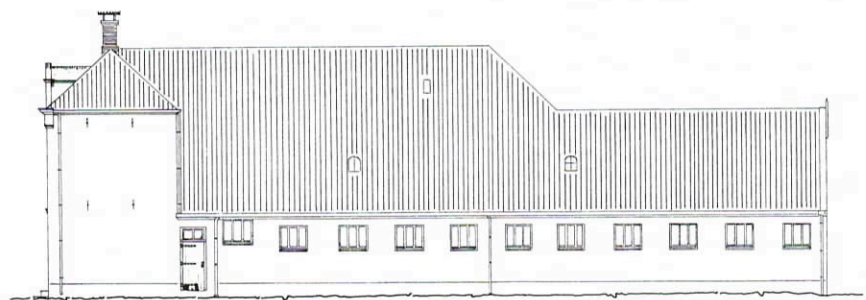

19de eeuwse stolp met herenhuis aan de Volgerweg in de Beemster.

'Het gaat niet goed met de stolp' was de hartekreet van J.J. Schilstra nu ruim 15 jaar geleden. Hij verzamelde deskundigen en betrokkenen om zich heen om het tij te keren. Een stichting werd opgericht, een nieuwsbrief uitgegeven en de autoriteiten werden benaderd. Aanvankelijk werd er lauw gereageerd. 'Boerderijen bedreigd? Waar maakt u zich druk over? Subsidie? Waarom? Er zijn er nog duizenden!' De ontwikkeling is razendsnel gegaan. De verandering in de veehouderij en landbouw gingen voort en hadden tot gevolg dat de functionaliteit van de stallen en schuren totaal veranderde. Het alternatief was eenvoudig. Al het bestaande slopen en groter en veel rationeler nieuw bouwen. Die trend, die enige jaren gewoed heeft, is nu wel gebroken. Schilstra's argument 'Zonder stolpen is Noord-Holland Noord-Holland niet meer' is uiteindelijk goed verstaan. 2003 wordt het Jaar van de boerderij. Het slopen van stolpen is (grotendeels) gestaakt. Voor het verwerven van een leeggekomen stolp wordt al gauw een half miljoen euro's betaald en voor er dan in gewoond kan worden ook weer een enorm bedrag. Er worden, door de toegenomen vraag, zelfs nieuwe woonstolpen gebouwd.

Wat ook is toegenomen is de zorg die bij gemeenten, provincie en het rijk door hun diensten wordt uitgeoefend. Zo sterk zelfs dat het geregeld en de verschillen van inzicht bij de diverse commissies in geval van verbouwingen tot jaren van vertraging kan leiden, zeer tot verdriet van de opdracht-

gever, die daardoor tevens op onnodig hoge kosten gejaagd wordt. Over een stolp die ook nog op de monumentenlijst staat wordt bij een verbouwingsplan door vier afzonderlijke commissies geoordeeld, of misschien wel vijf als ik de gemeente, die toch nog een eigen verantwoordelijkheid heeft, meetel. En wat gebeurt er nu als een of twee, of misschien meerdere commissies het met elkaar oneens zijn, dan duurt het en duurt het maar voort en bouwen? Ho maar!

Zijgevel, bestaande toestand.

In deze uitzichtloze situatie bevond zich een boerenfamilie die ca. vier jaar geleden het plan had een deel van de koegang als woon/slaapvertrek voor een dochter in te richten. Ze zetten een plan op papier, door een zoon getekend, waar welwillend op gereageerd werd door de Welstandszorg Noord-Holland, de Monumentenplannencommissie voor de gemeente Beemster. Op 30 maart 1999 schrijft deze commissie o.m.: '... met de volgende punten dient

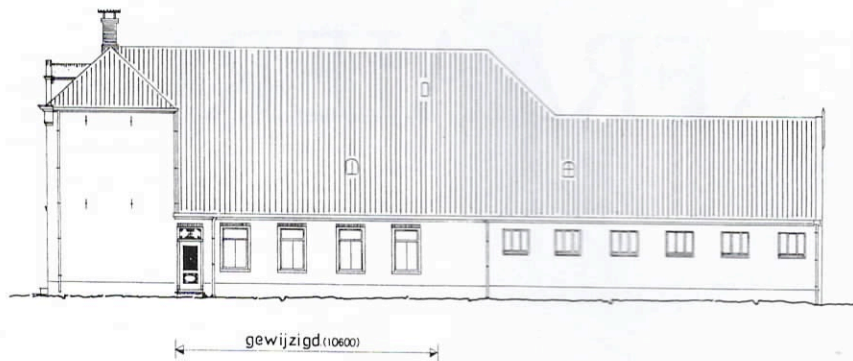
rekening te worden gehouden: - op zich heeft de commissie geen bezwaar tegen plaatsing van de ramen. Waarschijnlijk is een zogenaamd T-venster, waarvan het bovenraam als klepraam kan worden uitgevoerd het meest passend'... De commissie verzoekt wel een betere tekening in te dienen. De familie besluit dan maar haar plan door ons bureau te laten behandelen. We hadden in 1987 al een restauratie aan hun pand begeleid. We gaan opgewekt aan de slag met de door de commissie aangegeven aanwijzingen. We doen de details van de voorgestelde T-ramen er bij en 28 juni 2001 luidt hun nieuwe advies o.m.: 'de commissie is van mening dat door de voorgestelde vier nieuwe vensters de geslotenheid en het stalkarakter van de bestaande rechtergevel te zeer wordt aangetast' en komt met alternatieven die geen recht doen aan de nieuwe functie en volkomen in strijd zijn met het eerder gegeven advies. Ook de provincie draagt haar steentje bij en verklaart (daarmee regelrecht ingaand tegen het eerste advies van de welstands-/monumentencommissie) 'dat de vier T-vensters ... het landelijk karakter van de stal te zeer aantasten.' Er wordt daarna nog gecorrespondeerd met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, met de gemeente Beemster en er wordt een

advies uitgebracht door het Steunpunt Cultureel Erfgoed te Wormer. Door ons wordt het plan verder verfijnd. De staldeur, die als woonhuisdeur was omgevormd (er wonen geen koeien meer achter en de lange gang vraagt meer licht, wel zo menselijk), die deur werd als 'te rijk' ervaren, werd vereenvoudigd en had uiteindelijk de vorm van de melkstaldeer gekregen, een bedrijfsdeur met vier ruiten en een bovenlicht. Ook deze eenvoudige deur

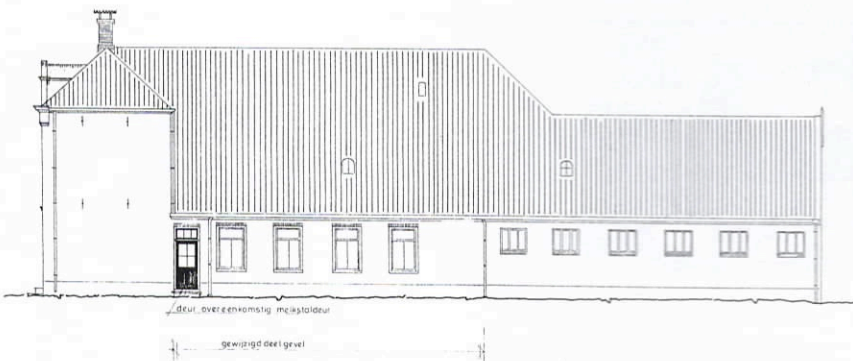

kon bij de autoriteiten geen goedkeuring verkrijgen; de originele dichte staldeur met bovenlicht moest gehandhaafd blijven, ook bij de nieuwe functie als entree voor het nieuwe woongedeelte. De reactie van Rijksdienst voor de Monumentenzorg op onze laatst getekende wijzigingen is positief, maar andere commissies hebben nog hun twijfels en stellen voor 'eigentijdse ramen' aan te brengen of twee van de vier ramen dicht te metselen en de gemeente schrijft 'doch de wettelijke adviezen van de

provincie en de gemeentelijke monumentenplannencommissie wegen even zwaar als het advies van de RDMZ... Voldoet het plan niet aan voornoemde besluit dan wordt de restauratievergunning definitief geweigerd'. De stapel met gewijzigde tekeningen wordt hoger en hoger, het dossier met brieven steeds dikker, verbazing en ergernis alom en de tijd schrijdt voort. En dan opeens moet er nog aan een absurde wettelijke eis voor een schoongrondverklaring voldaan worden, want een stuk stal krijgt

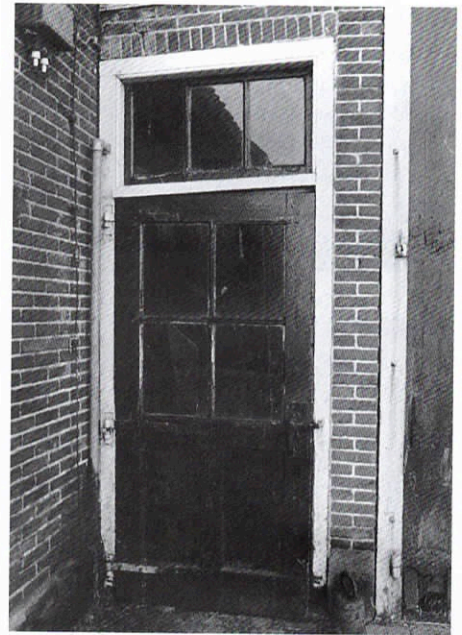
Schetsontwerp met 'te rijke' deur.

Schetsontwerp met 'melkstal deur'.

Schetsontwerp met met bestaande deur en omstreden T-ramen.

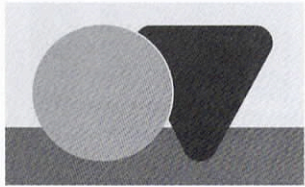
Melkstal deur elders in hetzelfde pand aanwezig.

een woonbestemming (overigens staat in een brief van de RDMZ: 'Het plan voorziet in het aanbrengen van een kamer op de plaats, waarbij in een vroegere toestand ook een kamer aanwezig was. Dit is af te leiden van de aanwezige bouwsporen en het beschilderde plafond ter plaatse'.) De familie heeft altijd in die stal gewerkt. De betonvloer blijft gehandhaafd en er komt een nieuwe vloer overheen. Nu moet er een gat gemaakt worden in het beton om te onderzoeken of er ongerechtigheden in de grond eronder zitten. Wie heeft er zoiets onbegrijpelijks verzonnen? Ik ben in een dergelijke situatie een groot voorstander van burgerlijke ongehoorzaamheid.

Het Salomonsoordeel ligt nu in B. & W.'s handen. De materie is uitputtend behandeld. Er zijn oordelen uitgesproken waar we (ik althans) met verbazing en ergernis kennis van hebben genomen.

Het is een strijd met alleen maar verliezers. De eigenaar, die wordt geconfronteerd met een prijsverschil in de bouw, de gigantisch gestegen prijzen van nu ten opzichte van drie jaar geleden. Zijn dochter, die gedacht had al lang in haar nieuwe kamer te wonen. De architect, die toch moeilijk al zijn extra werk bij de gedupeerde eigenaar in rekening kan brengen. En de commissies, die weer eens blij hebben gegeven door hun gedetailleerde zorg, zorg, eenvoudige argumenten niet meer te kunnen wegen.

Cornelis de Jong

SCHILDERSBEDRIJF VAN BENSCHOP

schilderen - behangen - beglazen - kleuradviezen - decoraties - onderhoudsschema's - klein onderhoud

DE VERFRAAIER!

Uw kostbare stolpboerderij wordt door ons deskundig en k(l)eurig verzorgd!

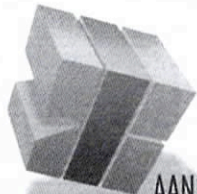
Kerkstraat 40
1687 AS WOGNUM

0229 - 575 243

0622 - 799 263

www.vanbenschop.nl

info@vanbenschop.nl

NVOB

AANNEMERSBEDRIJF
BRAAK-BEEMSTER BV

Utiliteitsbouw • Bungalows • Bouwadvies
Verbouwingen • Onderhoud/Reparaties

Jisperweg 76, 1464 NH Westbeemster
Tel. 0299-681436/683201 - Fax 0299-683945

‘KEMPISCH DOMEIN
natuurlijk!
HEKWERK

GEMAAKT VAN KASTANJEHOUD
rechtstreekse import - scherpste prijzen

- EXCLUSIEVE ENGELSE KASTANJE HEKWERKEN
- ENGELSE POORTEN- EN WEIDEAFSLUITINGEN
- ALLE SOORTEN RONDHOUT
- TUINSCHERMEN ETC...
- POST & RAIL
- indien gewenst, ook door ons geplaatst
- bel nu voor uitgebreide documentatie
- telefoon en fax: 0032-14658303, GSM: 06.53.63.14.93.
- Esdoornlaan 3- 2382 Poppe - België, 6 km ten zuiden van Tilburg
- www.kempischdomein.com

buero architect w.schagen h.b.o. b.n.a.
leijerdijk 13 1733 ja nieuwe niedorp telefoon (0226) 411644 fax 413104

Frans Commandeur
Tuintontwerpen

- ontwerp en advies
- projectbegeleiding
- aanleg en onderhoud
- (authentieke) fruitbomen

Bernhardstraat 23, 1616 BH Hoogkarspel
tel: 0228-567263 • fax: 0228-567283
mobiel: 06-51207915

RIETDEKKERSBEDRIJF

V.O.F. J.P. Kooijman

Ruigeweg 119
1751 HJ Schagerburg
Telefoon 0224 - 57 13 28
Fax 0224 - 57 31 68

Presentaties

De lezingen met beeldmateriaal (dit jaar 16) zullen komend najaar nog worden gegeven in Purmerend, Landsmeer, Uitgeest, Oudkarspel, Blokker, Castricum, Zwaag en Oostzaan. Voor historische verenigingen, Vrouwen van Nu en Jonge Agrarische Vrouwen. In feite zijn het presentaties van dia-beeldmateriaal met toelichting. Op inzichtelijke wijze worden de ontwikkeling van de diverse boerderijtypes getoond, de constructie, het gebruik en het 'nieuwe' gebruik (zoals een kerk en een chinees restaurant). Ook de kenmerkende details als dakspiegel, ronde schoorsteen, gevels, deuren en hekken. Tuin en erf zijn er in de serie te zien; voorbeelden van goede en slechte restauraties en de mooiste 10 stolpen met ex- en interieur. Het programma (ca. vijf kwartier) is aan te

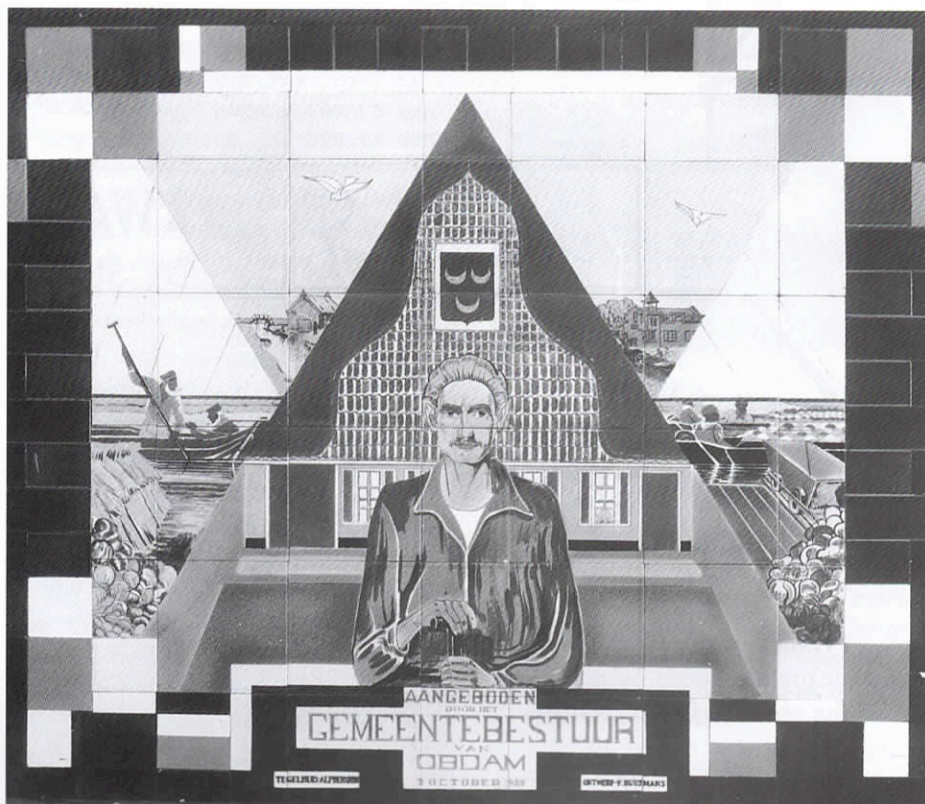
vullen met lokale voorbeelden. Voor 2003 zijn inmiddels 7 sessies geboekt. Voor informatie: neem contact op met het secretariaat. De reizende tentoonstelling 'De stomp in beeld' is te zien geweest tijdens de open

dagen in van het nieuwe gemeentehuis in Obdam (bijna 3.000 bezoekers), in Oudesluis (vml. Hervormde Kerk; met lezing), Opmeer (Gemeentehuis) en Andijk (Poldermuseum met tentoonstelling gewijd aan de stomp). In het najaar zijn nog enkele perioden beschikbaar; een drietal boekingen is er al voor 2003. ▲

Paradijs der runderen

De koeienbijbel van Noord-Holland. Een zwartbont, lijvig (2 1/2 kilo) overzicht van de fokkerijgeschiedenis. Eeuwen achtereen kon de boer het reddend met een stolpboerderij met amper twintig koeien. Genoeg om van te leven. Inmiddels staat de buitenstolpse stal van de resterende boeren vol met zo'n honderd koeien. En toch is die band met die koe er nog (aldus Rien Floris in een recensie van het boek). Auteurs Kees van der Wiel en Jan Zijlstra schetsen het beeld van de eeuwenlange band van Noord-Holland met zijn (prijswinende) runderen. Zonder de koe was er nooit een stolp, -helemaal toegesneden op de veehouderij- geweest. Het boek, met honderden fraaie illustraties, is voor onze leden verkrijgbaar voor € 36,- (incl. portokosten) (normale prijs: € 40,40). Te bestellen met de bon op deze pagina. ▲

FOTO: JAAP KROON

Tegeltableau naar ontwerp van J. Huusmans, anno 1929, in het Gemeentehuis van Obdam.

FOTO: MART GROENTJES

stolpenwinkel & stelbon

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij:

... ex. (aantal invullen) Boerderijkalender à € 10,- (afhaaladressen zie pag. 3)

... ex. (aantal invullen) Boerderijkalender à € 18,- (toegezonden)

... ex. (aantal invullen) Richtlijnennotitie 'De Dans der Daklichten' à € 8,- (incl. porto)

... ex. (aantal invullen) brochure Rieten Daken à € 3,- (incl. porto)

... ex. (aantal invullen) sets prentbriefkaarten '8x Stomp op Kaart' à € 3,- (incl. porto)

(deze artikelen zijn ook verkrijgbaar in het Infocenter Beemster, do t/m zo 11-17 uur)

... ex (aantal invullen) boek De Landelijke bouwkunst van Hollands Noorderkwartier à € 65,- (na overmaking bij u thuisbezorgd)

... ex (aantal invullen) boek 'Paradijs der runderen' à € 36,- (na overmaking bij u thuisbezorgd)

De folder Buitenschilderwerk West-Friesland à € 2,36 is rechtstreeks te bestellen bij Westfries Genootschap, postbus 2125, 1620 EC Hoorn (0229-21 71 21).

Verkoopprijzen gelden alleen voor leden. Bij de bestelling wordt een acceptgiro bijgestuurd.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:

Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.

Telefonisch bestellen: 072-581 68 88 (ma t/m vr 10-13 uur); per fax: 072- 581 68 87;

per e-mail: stolpen@xs4all.nl

	<p style="text-align: right;">aannemersbedrijf</p> <h2 style="text-align: center;">M. DUINMAIJER bv</h2> <p>nieuwbouw verbouw restaurantie onderhoud houtskeletbouw machinale houtbewerking</p> <p style="text-align: right;"> </p> <p style="text-align: center;">Volger 45, 1483 GA De Rijp tel: 0299 - 673487 / 671345 fax: 0299 - 674626</p>	<h2 style="text-align: center;">van der Bel b.v.</h2> <h3 style="text-align: center;">SLOOPWERKEN EN ASBESTSANERING</h3> <ul style="list-style-type: none"> • Sloopwerken • Renovatiesloopwerk • Asbestsanering • Brandschade-, c.q. opruimingswerkzaamheden <p style="text-align: center;">Zuiderzeestraat 16, 1719 LA Aartswoud Telefoon 0229-581327, Fax 0229-582772</p>
--	---	---

Brandverzekering?

Prima verzekerd bij Univé.
Lage premie, goede voorwaarden
en een uitstekende service!

UNIVÉ

VERZEKERINGEN

Daar plukt u de vruchten van!

Andijk, Bovenkarspel, Medemblik,
Middenmeer, Schagen en Venhuizen
(0227) 54 00 40
e-mail: westfriesland@unive.nl

KWANTES MAKELAARDIJ CV

DE SLEUTEL TOT AGRARISCH BEZIT

Deelnemer INTERFARMS Emigratieservice v.o.f.

- Aan- en verkoop van bedrijven en land
- Onteigening
- Pachtzaken
- Melkquotum
- Agrarische taxaties
- Advies en begeleiding bij emigratie
- Buiten wonen

Middenweg 9, 1619 BL Andijk, Tel. 0228-592244

Sfeer van Weijntjes

HANG- EN SLUITWERK
WEIJNTJES
EXCLUSIEF UIT VOORRAAD

Amsterdam Centrum - Amsterdam Z.O. - Utrecht
Naarden - Den Bosch - e-mail info@weijntjes.nl
Tel: 020 - 3113646 - Internet: www.weijntjes.nl

voor:
nieuwbouw - verbouw
renovatie - restauratie
woningbouw
utiliteitsbouw
sportaccommodaties
interieur adviezen

**architectenburo
sander douma bna**

1841 gb stompetoren
noordervaart 73
tel. 072-5039847
fax 072-5039803
e-mail: post@sanderdouma.nl

www.sanderdouma.nl

de Zinger

Traditionele stijlinterieuren

*Ontwerp en uitvoering van
interieurbetimmeringen
in traditionele en
landelijke bouwstijl.*

Gespecialiseerd in:
keukeninterieuren met onopvallend
geïntegreerd hedendaags comfort.

Toonkamer en opslag:
Noorddijk 18, Noordbeemster
Telefoon 0299 690273
Geopend: dinsdag t/m zaterdag
van 11.00 tot 17.00 uur.

*Dealer van: Farrow & Ball
Traditionele verven en behang*

*Meer dan 100 authentieke kleuren
voor binnen en buiten.
Tevens voor de vakhandel.*

**Antieke bouwmaterialen
en restauratiewerken.**

Geslaagde voorjaarsexcursie

Wadway, Café De Vriendschap op de gro-
tendeels zonnige zaterdag van 29 mei. Vol
verwachting verzamelen zich de 50 deelne-
mers aan de voorjaarsexcursie. Het pro-
gramma belooft interessant te worden:
vier historische boerderijen in Wadway,
Spanbroek, Hoogwoud en Gouwe -ge-
meente Opmeer-. Juist hier comprimeert
de belangstelling voor de stolp zich in deze
periode: de stolpen-inventarisatie is van
start gegaan waarvoor alle stolpbewoners
bericht ontvingen en in het gemeentehuis
staat de tentoonstelling De stolp in beeld
opgesteld. Vanachter de koffietafels van
het Café lokt al de eerste boerderij, de pal
aan de overzijde pronkende stolp van de
familie Broers. Vol enthousiasme wordt
vervolgens aldaar door de bewoners de
historie, de bouwkundige details en het
wel en wee van de restauratie uit de doe-
ken gedaan. De deelnemers dwalen door
woon- en pronkkamer, keuken, dars en de
nog authentieke stal waarvan het deel
waar eerst vier koeien stonden nu voor an-
dere dames in gebruik is; namelijk kapsa-
lon. Dars en vierkant zijn nog geheel in de
vroegere staat. De stolp uit ca. 1739, uit-
bundig 'verrijkt' in 1877, wordt door de fa-
milie Broers met zorg en respect
behandeld.

het fraaie metselwerk in snijvoeg. Het inte-
rieur is geheel nieuw en wordt door de
gastvrouw op charmante wijze van com-
mentaar voorzien.

Bewoner Co de Rijcke en zijn vrouw zijn
vrijwel dagelijks in de weer met bodem-
vondsten rond hun West-Friese stolphoeve
Hooch Hout Wout, anno 1671. In feite
twee stolpen naast elkaar en thans door
drie families bewoond, waarvoor o.a. de 28
meter lang, nog traceerbare, koestal wordt
gebruikt. De deelnemers bezichtigen tuin
en erf en de bijzondere woonkamer waar-
in een deel van de bijzondere majolica-
vondsten is opgesteld. De excursie wordt
door de deelnemers als zeer geslaagd be-
schouwd.

Gootklos; mooi detail aan Herenweg 105, Hoogwoud.

Volgende excursie

Dit najaar wordt in verband met de voor-
bereiding aan het jaar van de Boerderij
2003 geen excursies gehouden.
Die van volgend jaar, in de maand mei,
belooft een zeer bijzondere te worden:

FOTO: JOERG TESTERMAN

Schapenboet op Texel.

een bezoek aan vier stolpen en schapen-
boeten op Texel. Met een rit over het
glooiende eiland waar in die periode het
aantal schapen dat van de inwoners verre
overtreft.

Samen met Wilma Eelman (die op Texel de
inventarisatie verzorgt) en Wijndel Jongens
zijn de eerste voorbereidingen gedaan. De
bon voor deelname wordt opgenomen in
de volgende nieuwsbrief.

Een mooi voorbeeld van hoe een oude
boerderij nieuw leven krijgt is de stolp van
de familie Buijink, iets verder aan de
Spanbroekerweg. Hier is het proces van de
restauratie op de voet te volgen waarbij
met behoud van de oorspronkelijke stal
met grup ook een riant woongedeelte ont-
staat. Ook verkennen de deelnemers de
aanliggende stolp, eertijds stalruimte en
nu bijna gereed voor bewoning. Opvallend
is hier de uiterst ambachtelijke manier van
de behandeling van de constructie en in-
voeging van nieuwe elementen, tot aan de
nok toe. Na de lunch trekken de excursie-
gangers naar het nabije Hoogwoud en
gaan, wederom in twee groepen, te gast
bij de stolpen van de familie Failé,
Herenweg 105 en familie De Rijcke aan de
Gouwe. Een forse stolp met dubbel vier-
kant, die aan de Herenweg, ruim gelegen
op een ruim erf met fruitbomen. Vijf jaar
heeft het de eigenaar gekost de boerderij
te renoveren en het resultaat mag er zijn:
het exterieur bezit weer de authentieke
gevel-indeling compleet met rijk versierd
lofwerk en een ronde hoek. Opvallend is

Inventarisatie

De oproep voor vrijwilligers die nog reste-
rende witte vlekken op de stolpenkaart
kunnen invullen leverde kandidaten op
voor Texel (dat slechts voor een deel
gereed was), Broek in Waterland en de
Waterlandse dorpen die tot de gemeente
Amsterdam behoren. De inventarisatie in
de Beemster werd op 26 juni aangeboden
aan de burgemeester van Beemster, de
heer E. Postma. Katja Bossaers leidde de
overhandiging in en gaf toelichting bij de
opzet en het doel: de cd met basisgegevens
en afbeeldingen van alle boerderijen in
Noord-Holland.

Uit de inventarisatie waarvoor de heren
Jan de Groot en Cees de Waal veel werk
hebben verzet, bleek een groot aantal stolpen
in dit Werelderfgoedgebied: 354 (Noord-
hollands Dagblad 27 juni: 'Beemster heeft
meeste piramides aan horizon'). Op ver-
zoek van de gemeente Noorder-Koggen-

land wordt de inventarisatie nu als basis
gebruikt bij een op te stellen 'Stolpennota'.
Bij telling van het aantal stolpen in de
dorpen van deze gemeente (o.a. Twisk)
bleek hetzelfde aantal als in de Beemster:
354. De bedoeling is dat in oktober 2002
de inventarisatie (eerste deel) wordt afge-
rond.

Nog witte plekken: Anna Paulowna,
Breezand en de Wogmeer. Zijn er nog
kandidaten?

FOTO: MART GROENTJES

De inventarisatie bleek soms behoorlijk riskant.

STOLPEN IN HET NIEUWS

Uit het Noordhollands Dagblad, verzameld door Ed Dekker, journalist.

Het lot is beslecht voor de OBD-stolp in **WOGNUM**. Onverbidlijk is de Raad van State: nieuwe winkels krijgen voorrang. Geen succes voor actievoerders.

Geen redden aan voor 'Ruim Zicht'. Bliksemingslag velt de grootste stolp van **WIJERINGERWAARD**, daterend uit 1898. De boerderij bevatte veel historische details.

De rode haan kraait in **WIJDE WORMER** en ook daar gaat een stolp volledig in vlammen op. Een ongelijke strijd voor twee blusauto's en een hoogwerker. Een hond vindt de dood.

En wéér sloeg het vuur toe. Een brand verwoest een stolp in **DIRKSHORN**. De brandweer kreeg snel grip op het vuur, maar kon uitbranden niet voorkomen.

Op 't nippertje gered van brand. Met snel ingrijpen voorkomt de brandweer het verlies van een stolp in **GROSTHUIZEN**. Een tl-buis op de hooizolder had vlam gevat.

Een nieuwe bestemming voor een stolp in **OPPERDOES**: er wordt een inloophuis voor kankerpatiënten gevestigd. Een initiatief van de Marinus Bakker Stichting.

Een opvallend decor, te zien op de **BEEMSTER** Open Tuindagen. Een weelderige tuin grenzend aan een sobere stolp. Gestopt met boeren hebben de bewoners zich gestort op de tuin.

Bewonderenswaardig. Een inwoner van **WERVERSCHOOF** bouwt zijn stolp uit 1881 (een rijksmonument) vanaf de eerste steen weer geheel op. Met nieuwe bedsteden.

Ook in **NIEUWE NIEDORP** een nieuw leven voor een stolp. De bijna tweehonderd jaar oude boerderij – onderdeel van een agrarisch bedrijf – wordt nieuw opgetrokken.

Artemis is de naam van een zogeheten zorgstolp in **WARDER**. De boerderij biedt onderdak aan verstandelijk gehandicapten. Zij gaan er koeien verzorgen.

De stolp Spitsbergen in **NOORDBEEMSTER** is in trek als Hotel De Boerenkamer. De vier kamers zijn vrijwel het gehele jaar volgeboekt. Een welkome aanvulling op het inkomen van het boerenbedrijf.

Een stolp die hulde brengt aan de vergane glorie van de Nederlandse koopvaardij. Een mooie expositie in Museumboerderij Tante Jaantje te **CALLANTSOOG**. ▲

Stolpjes

De unieke dakpankapberg (zie nieuwsbrieven 28 en 34) verdwijnt langzamerhand uit het Noord-Hollands landschap. Kees Boots uit Bobeldijk bouwde onlangs een nieuwe, naar oud model op het erf van zijn te herbouwen boerderij in dit West-Fries dijkdorp.

Jan Keuken uit Nieuwe Niedorp ('weer met plezier kennis genomen van de nieuwsbrief') schrijft als reactie op het artikel 'Peerebooms tuin' in de laatstverschenen nieuwsbrief dat bij de naam 'palm' ken-

lijk wordt gedacht aan een subtropische palmboom. Er wordt ongetwijfeld het 'palmboompje' bedoeld, de bijna vergeten Hollandse naam voor buxus. 'Bloemen schuijns' is vast en zeker de groenblijvende vorm van scheefbloemen.

De boerderij Het Kooghuis in Uitgeest uit ca. 1650, gelegen op een markante plek vlakbij de spoorbaan ten noorden van Uitgeest is in verval geraakt en de huidige eigenaar overweegt sloop. De langhuisstolp met gestucte trapgevel is een rijksmonument. De Rijksdienst en de gemeente Uitgeest bezien de mogelijkheden tot behoud, be-

pleit ook door onze Boerderijstichting die de expertise voor restauratie aangeboden heeft. In De Uitgeester van 29 augustus 2002 was een artikel over de historie opgenomen. ▲

FOTO: JONG TESTERMAN

Nieuwsbrief nr. 34 van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', september 2002.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10-13 uur), fax 072 - 581 68 87, e-mail stolpen@xs4all.nl
website: www.boerderijstichting.nl

Giro 338181 t.g.v. Boerderijstichting Noord-Holland, Bergen NH.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging: Carla Buijsman, Le Bureau, Zwaag (0229 - 21 73 46)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 2.000 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

E. Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

M. Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

J. van Diepen (penningmeester)
Zuiderdracht 14, 1696 AL Oosterblokker

W. Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
Stierop 1, 1911 NG Uitgeest

S. Douma, Schermerhorn
C. de Jong, Middenbeemster
N. de Vreeze, Alkmaar
W. Schermerhorn, Grootschermer
F. Truijten, Zuiderwoude
P. Verhoeven, Heerhugowaard
A. Zandt, Twisk
A. Bolt, Rijsenhout

Erelid:
dr. ir. R. van de Waal, Heemstede

De adviseringscommissie:

S. Douma, A. Geertman (boerenerven), C. de Jong, ing. P.J. Pretz (secretaris) en F. Truijten.

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische en esthetische onderwerpen 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van € 70,- in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. P.J. Pretz, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk.
Telefonisch dagelijks bereikbaar van 10-16 uur: 072 - 562 47 05.

Stolpjes

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!
- Bij acceptgirokaart-overschrijving graag uw naam en adres vermelden.